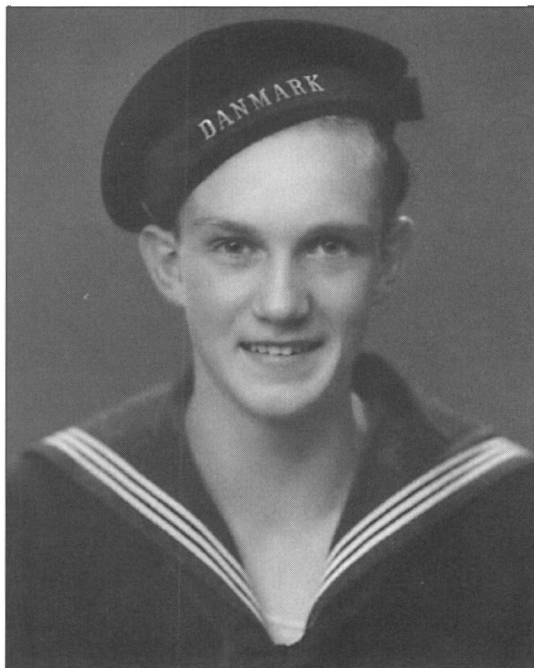

Sømand langt fra Esbjerg.

Af John T. Lauridsen

De danske søfolks indsats under den anden verdenskrig er hverken en forsømt eller overset del af historien. Flertallet af de danske søfolk var forhyrede på danske eller skandinaviske skibe eller bemandede som gruppe fremmede skibe. Kun et fåtal færdedes omkring som enkeltpersoner under fremmed flag, og endnu færre er beretningerne fra eller om dem. Her er den knappe og ufuldstændige historie om en af dem, der gjorde hele verdenskrigen med helt på egen hånd blandt fremmede søfolk.

Georg som elev på Skoleskibet "Danmark" 1937-38.

Georg Halvor Nielsen blev født i Frodesgade i Esbjerg den 31. juli 1921. Hans forældre, portør Karl Alfred Nielsen, kaldet Gendarmen¹, og Emilie (født Schmidt) var flyttet til byen året før. De var blevet gift kort forinden. Georg blev den første af en børnefolk på 5. Han fik sin første lillesøster, Clara Johanne, allerede i september året efter. Den voksende familie flyttede lidt rundt, indtil den i 1927 fik fast base i Ingemanns Allè 6 (fra 1945 nr. 128), hvor de byggede eget hus. Huset og haven i Ingemanns Allè blev tumleplads for Georg og de 4 mindre søskende som kom trap trap træsko frem til 1932. Georg selv gik først på Danmarksgade skole, men overgik fra sommeren 1932 til den nybyggede og helt moderne Rørkjær Skole. Herfra tog han mellemskoleeksamen i marts 1936².

Som den ældste af børneflokken måtte Georg naturligvis passe de yngre søskende, hvilket 10 år senere endnu sad så meget i ham, at han ved meddelelsen om, at lillesøsteren Clara ventede et barn, skrev: "Så vores store søster skal nu blive moder, det er altså meget smukt, men jeg skal i alfald ingen have de næste tre år. Jeg husker endnu ganske tydeligt, da jeg måtte vogte fire rollinger, og det sker ikke igen, sålænge jeg kan gøre noget for at preventere sådanne hændelser. Alligevel ønsker jeg vores søster held og lykke med barnet³".

Efter overstået eksamen gik Georg ikke længe hjemme og spildte tiden. Det var svært at komme i lære, og arbejdsløsheden var stor i byen. Imidlertid ville Gendarmen og Emilie gerne sikre ham en faglært uddannelse, selv om det krævede økonomiske ofre af dem. Georg valgte i stedet at stå til

søs. Det var lige efter hans hoved. Allerede den 24. april fik han udstedt sin første søfartsbog, endnu ikke 15 år gammel. Han fik hyre som messedreng på passagerskibet "Parkeston", som sejlede i rute-fart mellem Esbjerg og England. Senere avancerede han til letmatros, før han i juni 1937 påmønstrede skoleskibet "Danmark" på Holmen i København for sammen med 71 andre at få en videregående søfartsuddannelse. Der var flere Esbjergdrengene iblandt. I løbet af sommeren fik eleverne den første træning rundt omkring i de indre danske farvande, bl.a. i Århusbugten og på en enkelt tur til Sandefjord i Norge. Derefter blev der gjort klar til det store vintertogt, som tog sin begyndelse i september. Den femte september stod "Danmark" for fulde sejl alene ud af Københavns havn, passerede Kronborg og krydsede med stormende kuling nordpå i Kattegat. En barsk start, og vejret var også i det følgende meget skiftende. Første stop var Newcastle, derfra videre til Madeira, hvor der var udflugt til bjergene, og sommersejlene blev sat. Derfra blev kurset sat mod Bahia ved den brasilianske kyst. Det var noget helt andet end turen frem og tilbage over Nordsøen. Georg var blandt de mange af de 120 elever, besætningen efterhånden var nået op på ved tilskud af elever fra det forrige togt, som aldrig havde været så langt hjemme fra. Den 13. november passerede skoleskibet ækvator og Georg blev traditionen tro "døbt" af kong Neptun og fik behørigt udstedt en dåbsattest med pligt til at sørge for, at andre sømænd, som ville passere ækvator, fik samme dåb. "Dåbsattesten" er blandt hans efterladte papirer. Det skulle blive den første af en række beviser for hans sømandskab.

Bahia blev nået den 27. november; to dage senere gik sejladsen videre til Martinique, hvor det var meningen at fejre juleaften. Dårligt vejr med nordlig vind sinkede imidlertid rejsen med adskillige dage, så julen blev fejret til havs. Først den 28. december ankredes op ved reden ud for Martinique. Her lå i forvejen det polske skoleskib "Dar-

Pomorza", og helligdagene blev bl.a. benyttet til besøg mellem skoleskibene og en fodboldkamp. Dertil kom de sædvanlige udflugter, bl.a. til den ødelagte by St. Pierre ved vulkanen Mont Pelé. Det videre togt var som følger: Den 3. januar 1938 lettedes anker og kursen sattes mod Jamaica, hvor Kingston blev nået den 9. Den 14. sejlede videre vest om Cuba gennem Florida-strædet til Savannah. Her blev der slået vintersejl, før der sattes sejl ud over Nord-Atlanten med Portsmouth som mål. Rejsen foregik med stiv til stormende kuling gennem det meste af en kold februar. På grund af vejret nåede man først Portsmouth den 10. marts. Herefter gik det hurtigt. På hjemrejsen passeredes den 14. marts kl. 19 Kronborg. Snart var skibet i Københavns havn, og man tog straks dagen efter fat på de afsluttende eksaminer. Georg afmønstrede skoleskibet i marts 1938 med fine papirer. Bedre end hans mellemskoleekamen havde givet løfte om. Han havde været ude på sit første store togt på i alt 20.963 sømil⁴. Storme og hårdt fysisk arbejde havde ikke afskrækket ham. Han var faldet til som sømand.

Hvor Georg havde hyre fra marts 1938 til december 1939, er uvist, men måske sejlede han med "Parkeston" igen. Verdenskrigens udbrud i september 1939 fik ham ikke til at lægge op. Nytårsaften 1939 fik han hyre på en finsk fragtbåd, der lå i Esbjerg havn. Han afløste en sømand, som under et slagsmål havde fået en kniv i armen. Med det finske skib kom han til Göteborg, hvor han fik hyre som matros på den svenske fragtbåd "Tolken" med kaptajn E. Schmidt, der sejlede for selskabet "Transatlantis". Herfra gik turen den 5. marts 1940 til Sydafrika og videre til Sydamerika, hvor han den 20. juni var i Buenos Aires. Det vil sige, at han var meget langt hjemmefra den 9. april 1940 ved den tyske besættelse af Danmark og nu med ringere mulighed for at holde kontakt med familien. Han var for alvor blevet alene i det fremmede. Risikoen på havet som sømand var meget stor i de

Nacionalidad Danish
 Nationality

Hijo de Alfred Nielsen
 Name of Father

Estado civil? single
 Single or Married

Estatura
 Height

Color de
 Colour of

Nariz (o)
 Nose (o)

Color de
 Colour of

Color de
 Colour of

Complexion

TOLKEN TOLKEN
 smick

Georg i oktober 1940

Serial No. PAN- 16351

SEAMEN
 War

THIS CERTIFIES, That Georg
 is qualified for employment on vessels
 Administration registered under the
 application made by the holder of this

... og i september 1944

år. Dels angreb tyske ubåde selv neutrale landes skibe, dels var der minefaren. En tilfældig driven- de mine kunne hurtigt afslutte et skibs videre færd. I Esbjerg læste familien i avisen om disse farer. Ikke mindst Emilie sendte sønnen, hendes yndling, mange kærligt bekymrede tanker og lå vågen nat efter nat for hans skyld.

Indtil det japanske angreb på USA i december 1941 blev kontakten uregelmæssigt opretholdt. Familien hørte derefter i de følgende år overhovedet ikke fra Georg og vidste efterhånden ikke længere, om han stadig var i live. Familien rettede henvendelser til Røde Kors. Intet resultat. Julehilsner udsendt gennem international radio forblev også ubesvarede.

Georgs færd under krigen er i dag vanskelig

at følge. Han skrev hjem derom efter krigens op- hør, men næsten alle breve er nu borte. Kun lille- søsteren Bibbi har et brev fra ham fra juli 1946 umiddelbart før den forestående hjemrejse til Dan- mark. Det fortæller kun minimalt om hans færd, og var skrevet på grund af, "at der var et brev og billeder fra dig, så jeg fik dårlig samvittighed, for- di jeg aldrig har skrevet til dig, og dette brev er re- sultatet. Om end som du ved, jeg hader at skrive breve." Den modvilje mod brevskrivning bidrager til, at kilderne vedrørende hans liv flyder særdeles sparsomt.

Georg sejlede ikke med et dansk rederi eller med danske skibe, og kan derfor ikke følges gen- nem den kortlægning, der er sket af de danske ski- bes indsats i allieret tjeneste⁵. De danske redere

arkiver giver intet. Han bevægede sig udenfor det netværk, som omfattede danske søfolk i allieret krigstjeneste. Han var sejlet ud med et fremmed skib alene, og han fortsatte med at handle som enegænger, ene dansker blandt fremmede søfolk på udenlandske skibe. Alt i alt har der vel været et par hundrede danske søfolk i en lignende situation under krigen⁶. De mundtlige kilder er også meget sparsomme. De mennesker, der fik brevene eller selv modtog mundtlig viden, er enten døde eller husker kun meget sparsomt og generelt om Georgs færd. Eller de er så langt borte, at der ikke længere er kontakt med dem. Tilbage er et par nekrologer med billede i de lokale aviser, Vestkysten og Vestjyden, den 1. august 1946⁷, og de få formelle papirer, Georg efterlod sig, og som nåede til Danmark. Det er egentligt ikke meget om et kort liv, hvor der nåede at ske så meget og så dramatisk. Han deler her skæbne med utallige andre, som blev grebet af krigens store bevægelse.

Af papirerne fremgår det, at Georg i 1940 sejlede videre med "*Tolken*" fra Sydamerika til England og retur igen over Atlanten til USA, hvor han afmønstrede i Baltimore den 9. oktober 1940. Der er altså ikke tale om, at han blev minesprængt med "*Tolken*", som det i 1946 skrives i nekrologen om ham. Her er tale om en sammenblanding med senere begivenheder. I stedet er det værd at bemærke, at han ikke afmønstrede i England og søgte tilbage mod det besatte Danmark, men gjorde lige det stik modsatte. Den tyske besættelse og verdenskrigen fik ham ikke til at søge til hjemmet. Han fulgte som flertallet af danske søfolk på fremmede skibe ikke regeringens bud om at tage hjem på statens regning. Tværtimod. Den drev ham ud i den store verden.

Der kunne være god grund for Georg til at afmønstre "*Tolken*" i oktober 1940, når han ikke ville tilbage over Atlanten, for den sejlads var efter Frankrigs nederlag til Tyskland i juni blevet farligere end nogensinde. De tyske fly og ubåde havde

fået deres operationsradius udvidet og truede især alle skibe, der ville sejle syd om Irland og England. Ved at gå i land i USA havde Georg helt klart markeret, at han ikke ville søge at komme tilbage til Danmark, mens landet var besat af tyskerne. Men bange for at sejle var han ikke blevet - heller ikke på grund af den tyske trussel.

I Baltimore fik Georg den 23. oktober 1940, altså kun 14 dage efter sin ankomst, udstedt et bevis for, at han var trænet i at betjene redningsbåde, ligesom han fik det ulige vigtigere amerikanske certifikat, som gav ham lov til at sejle som sømand. Hans adresse var da 1702 Thames Street, Baltimore Maryland. Med disse papirer i orden kunne han få udstedt et arbejdsløshedsbevis, der sikrede en vis minimal understøttelse. Han gik nu arbejdsløs rundt i nogen tid i Baltimore. Muligvis var det, fordi han var syg af malaria efter sejladsen på Sydamerika, og det krævede en længere rekreationsperiode. Malariaen fik piller drengensigtet af ham. Sygdommen tærede på ham. Tilsyneladende søgte han ikke kontakt med danske institutioner i USA i denne periode⁸.

Den 12. april 1941 fik han omsider hyre på skibet "*Alcoa Guide*", hvor han forfremmedes til bådsmænd, før han et halvt år efter gik fra borde i Port of Spain på Trinidad den 25. september 1941. Der var på det tidspunkt mange arbejdsløse skandinaviske søfolk i USA, hvorfor der i april 1941 blev oprettet et skandinavisk shipping center netop i Baltimore med hyreanvisning efter et tøm-system⁹. Muligvis er det det, som bragte Georg i arbejde. I hvert fald har det ikke været noget komfortabel tid for ham. Danskeres anseelse var ikke just på højde med nordmændenes lang tid efter den 9. april 1940, hvor nordmændene havde kæmpet og danskerne samarbejdet med tyskerne. Det var i hvert fald versionen i vide kredse i USA, med det til følge, at der blev set med mistænksomhed på danskere.

Hvad Georg herefter foretog sig de næste par år

Georg (t.h.) i USA o. 1944 med en officerskollega.

er mere uvist. Han har rimeligvis haft skiftende hyrer, vi ved bare ikke hvilke. I hvert fald er det sikkert, at det japanske angreb på Pearl Harbour i december 1941 betød, at Georg blev draget ind i verdenskrigen, hvad enten han brød sig om det eller ej. Havene omkring Amerika var nu i lige så høj grad som Europa blevet krigszone. Broderen Orlamente senere, at Georg begyndte at læse til styrmand i 1942, hvilket er meget sandsynligt, da han året efter, nærmere bestemt den 19. oktober 1943 i New York fik udstedt eksamensbevis som andenstyrmand. Han var da fyldt 22 år. Lige knapt et år efter fik han i New York bevis for, at han var kvalificeret som "master" eller skibsfører. Det vil

sige, at han nu havde førstestyrmandseksamen. Dertil var han imidlertid ikke nået ved teoretiske studier på en søfartsskole. Vi ved, at han fra november 1943 sejlede som 3. officer for det amerikanske rederi "Panama Transport Company" med adresse 30 Rockefeller Plaza i New York¹⁰, i hvilken by Georg givetvis selv havde adresse allerede i 1943 og siden beholdt den¹¹. I september 1944 blev der udstedt et særligt kort til ham som bevis for, at han var sømand beskæftiget under "War Shipping Administration Vessel" under Panama-registrering. Han var med andre ord aktivt indrullet i krigen på amerikansk side som sømand. Han sejlede som sådan på Atlanten, i Stillehavet og i det mellemste Østen. Det fremgår af, at han blev tildelt "en stribe" til officersuniformen for aktiv tjeneste i hver af de tre krigszoner.

At dømme efter de portrætfotos, der er af Georg i de forskellige identifikationspapirer, han fik udstedt 1940-1944, gennemgik han i disse år en hurtig forandring fra en rundkindet og dunet dreng til en mand med magert ansigt, skægstubbe og poser under øjnene. Det gik ikke sporløst hen over ham, at han sejlede meget i de forskellige krigszoner, havde minefaren tæt på og oplevede de nervepirrende angreb fra både ubåde, og tyske og japanske fly.

Han kom selv ud i flere torpederinger og minesprængninger. Bla. skal han have været ude for det under en sejlads til Murmansk. Sammen med tre kammerater drev han rundt i en redningsbåd i en uge, fik forfrysninger og koldbrand i begge sine ben med overhængende fare for at miste dem. Vi kender ingen detaljer om, hvor, hvornår og med hvilke skibe, blot at han kom mirakuløst fra det og reddede benene. Han skal være blevet fløjet til et hospital i Manila på Filippinerne ifølge en version og behandlet af specialister i New York ifølge en anden (begge versioner er søsteren Claras med en menneskealders mellemrum). Lægerne ville først amputere begge ben, men det modsatte han sig. I

stedet blev han behandlet med varme og kolde bade. Det tog måneder med helbredelsen, ja bare inden han kunne gå med krykker, gik der flere måneder. Alt i alt har han været sat ud af spillet i måske trekvart år¹². Den lange tid som rekonvalesent kan han muligvis have brugt til at kvalificere sig videre som sømand. Under alle omstændigheder slap Georg med nød og næppe fra det med benene i behold, hvilket selvsagt betød umådeligt meget for ham, og desuden sikrede det hans fortsatte karriere som sømand. Han holdt nemlig ikke op med at sejle.

Allerede under krigen opstod der en særlig respekt og ærefrygt omkring sejladsen på Murmansk, fordi konvojerne dertil led særligt store tab, især i 1943, og de klimatiske forhold var sådan, at faren for at omkomme var næsten 100 % ved et skibs sænkning. Der var ingen danske skibe med i trafikken på Murmansk, kun danske søfolk på fremmede skibe. Besætningerne stod ikke i kø for at komme med på ture dertil. Efter krigen har kun få danske sømænd gjort krav på den respekt, der har været knyttet til de sejlads¹³. Muligvis var Georg slet ikke med til Murmansk. Det kan være en fordrejning på linie med den anden, der stod i nekrologen om ham i 1946, at han skulle have ført et af skibene på D-dag i 1944, hvilket i hvert fald intet har på sig. Sandhedens kerne er, at han forliste flere gange og fik koldbrand i benene under en uges ophold i en redningsbåd. Hvor og hvornår det skete, ved vi ikke.

I oktober 1944 begyndte han at sejle som kaptajn for det tidligere omtalte selskab "Panama Transport Company". Certifikatet som kaptajn blev udstedt af Panamas generalkonsul i New York. Georg var da bare 23 år, men han havde allerede været sømand i godt 8 år. Alligevel var det en særdeles ung alder for en kaptajn, men krigsforholdene gjorde mulighederne helt ekstraordinære for mænd med de rette kvalifikationer og egenskaber. Georg blev målbevidst ved med at udvide sine

Maj 1945. Det første foto, som kommer til Esbjerg efter mere end fem års adskillelse.

kvalifikationer. I maj 1945 tog han eksamen i handelskommunikation til søs. I samme måned fik han nyt identifikationsbevis med titlen "Master" som ansat under "War Shipping Administration" i New York. Heraf fremgår det tillige, at han var blevet sikkerhedstjekket og fundet god nok. Skibsfart i krigstid var ikke legeværk, og USA var på det tidspunkt stadig i krig med Japan. Broderen Orla mener, at Georg som kaptajn sejlede med olietankere. Om han da fortsat var ansat af Panama-rederiet, er uvist.

Om hans privatliv i de år ved vi heller ikke meget. Det har været hektisk i den korte tid i land; så skulle der ske noget. Kendte ansigter fra Danmark så han næsten aldrig. Dog hændte det en enkelt gang, at han med en kammerat var på vej ind i en officersklub, men stoppede lidt udenfor uden at tænke på, at vagten ved døren stod i hilsestilling

"Attention", indtil Georg hørte vagten sige ud af mundvigen: "Se så at få fingeren ud af røven Gogge!". Det viste sig at være en gast, Georg havde sejlet med på skoleskibet "Danmark". De to fik senere en snak et andet sted. Formerne mellem officerer og menige måtte naturligvis opretholdes. Georg besøgte også en gang sin onkel Christian (Chris) i Vancouver. Han var der blot en dag og havde haft onklens adresse med sig, da han sejlede ud fra Danmark. Emilie havde givet ham den, hvis han skulle komme der omkring¹⁴. Så uvis var hun med hensyn til hans fremtidsplaner. Ellers gik en del af fritiden, især ombord, med at læse det nødvendige for at tage eksaminerne.

Kvinderne blev der også tid til. Som han skrev til lillesøsteren i 1946: "Jeg har nu set det meste af verden, har også mødt alle sorter af kvinder, både gode og dårlige, kulørte og hvide". Georg udviklede sig til en flot fyr, uniformen klædte ham godt. Han giftede sig to gange. Første gang med datteren af en mand placeret højt oppe i ledelsen af "Panama Transport Company", men det gik ikke. Hun, der var fra Montreal, og hvis navn vi ikke kender, ville have ham til at holde op med at sejle og gå ind i administrationen, hvad Georg ikke ønskede. Dertil kom, at hendes familie ikke fandt, at han var et helt passende parti. Hans sociale baggrund lod sig jo ikke skjule, så det var vist familien en glæde, da det blev til en ret hurtig skilsmisse. Hvor og hvornår er uvist¹⁵.

Anden gang giftede Georg sig den 20. april 1946 med new-yorkeren Mary Kelt. De planlagde, at de i juli sammen skulle rejse til Europa på skibet "S/S Albert Burleson", som Georg skulle føre til Frankrig og Italien med hvede for rederiet Grace Line.

Først nogle dage efter Danmarks befrielse den 5. maj 1945 fik familien i Ingemanns Allè et gan-

Kaptajnen med sin brud

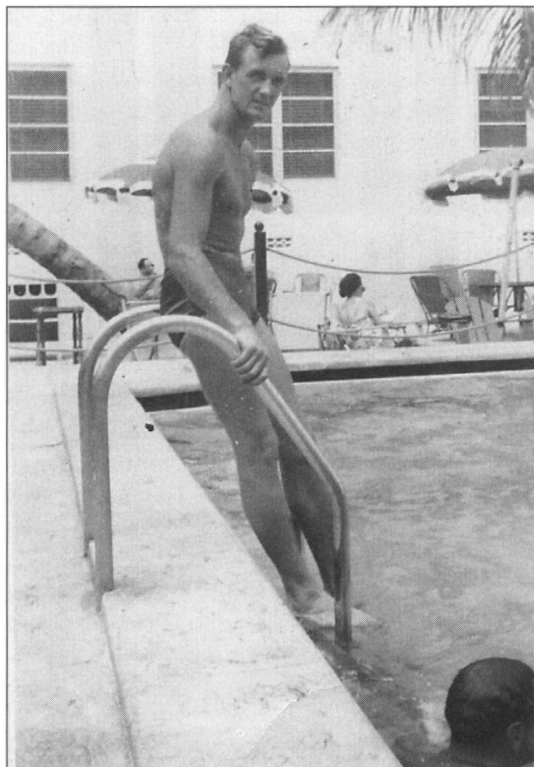
ske kort livstegn fra Georg i form af et telegram. En nabo havde fundet det på gaden! En så skødesløs behandling af så vigtigt et budskab. Det lød i al sin enkelthed: *Har det godt, Georg. Mangler I noget ? og en adresse i New York.* Det telegram udløste lige så stor jubel i hjemmet som frihedsbudskabet den 4. maj om aftenen. I det følgende år udfoldede der sig en intensiv brevveksling over Atlanten. For familien i Ingemanns Allè var Georg kun en opløben dreng. Det var svært at opfatte ham som en voksen mand - og kaptajn. Omvendt var de små søskende ikke vokset for Georg. Der måtte oversendes fotografier for, at han kunne overbevise sig om, at de to yngste søstre var helt ovre alderen, hvor piger leger med dukker. Georg sendte mange ting hjem, som det på grund af rationering og vareknaphed slet ikke var muligt at erhverve i en arbejderfamilie i Danmark. Der var feststemning i Ingemanns Allè, hver gang der kom breve eller pakker fra den savnede søn og bror. Brevene blev slugt af alle. Pr. brev fik familien også at vide, at han agtede at gifte sig i foråret 1946. Han forhadte sig nemlig ikke med at komme hjem. Han havde fundet sig godt til rette i det fremmede. Havde forstået at omstille sig. Havde fået nogle muligheder og havde udnyttet dem godt.

Mens skibet i sommeren 1946 blev lastet i Mobile, Alabama, benyttede Georg bl.a. tiden til derfra at få skrevet det tidligere nævnte brev til sin lillesøster Bibbi, og til at bade. En dag sprang han ud på for lavt vand og brækkede rygsøjlen. Da han ikke selv dukkede op til overfladen, sprang andre til og reddede ham i land. Man gjorde, hvad man kunne på hospitalet, men alt var forgæves. Han døde efter nogle dage, den 16. juli 1946, og blev begravet fire dage senere på Woodlawn kirkegården i New York. Derfor blev hans afskedsord i brevet til søsteren Bibbi også en afsked med familien for altid: *"Vil nu sige farvel for denne gang til jer alle i Ingemanns Allè, og vil skrive til jer igen før jeg sejler fra Mobile. Kærlige hilsner til jer alle, Georg."*

Efter at være sluppet gennem søkrigens rædsler skulle en meningsløs badeulykke hindre ham i at nyde freden og livet og i nogensinde at gense familien i Esbjerg. I mere end 6 1/2 år havde de ikke set hinanden, da han døde. I de 4 havde de end ikke fået et livstegn fra ham. De sendte også fortsat julehilsner via radioen. Radiohilsnerne kunne imidlertid kun modtages i Europa¹⁶, så dem havde Georg ikke en chance for at få. Om Georg har søgt at få kontakt, er uvist. Som dansker på fremmede skibe har han haft svært ved at få budskaber igennem, hvis han overhovedet forsøgte. Selv danske søfolk på danske skibe i England mistede i årevis kontakten med familierne i Danmark¹⁷.

Så meget desto større var sorgen, da meddelelsen om hans pludselige død kom. Han og Mary havde været ventet med stor spænding, glæde og nysgerrighed. Mest tog det på Emilie. Det var hendes livs chok. Alt var så brat og definitivt. På en gang beskeden om at han var både død og begravet. Hun kom aldrig helt over det. Tabet af den dreng kunne hun ikke slette af sit sind. Hun gemte hans breve som en skat.

Der kom alligevel besøg fra New York, men først i 1949. Georgs enke Mary mødte op med sin mor Jessie og blev modtaget med åbne arme. Husset var blevet gjort i stand til Georgs og Marys ankomst i sommeren 1946, og der var blevet bygget helt nyt badeværelse på husets første sal. Nu kom alene Mary til at se det - og med forsinkelse. Mary medbragte Georgs få personlige papirer, som bl.a. dette korte rids bygger på, nogle fotografier og erindringer om ham. Hun blev ved med at skrive med familien i Ingemanns Allè lige til Emilies død i 1953. Så hørte det op med brevene dertil. Hun modtog også besøg af familiemedlemmer i New York. Mary giftede sig først igen omkring 1959, men hun bevarede en hengivenhed og et overskud til familien i Esbjerg alligevel. Med Emilies død røg nemlig kun kontakten til New York mellem svigerdatter og svigerforældre. Georgs lillesøster

April 1946. Georg slapper af med badning og forbereder sig til den kommende tur over Atlanten.

Clara skrev videre med Mary helt til slutningen af 1960'erne. Det sidste julebrev er fra december 1968. Så hørte det op efter godt 22 år. Senere breve kom retur med adressaten ubekendt.

Stort set ubekendt forbliver indtil videre også Georgs liv som sømand langt fra Esbjerg under den anden verdenskrig.

John T. Lauridsen, f. 1951. Forskningsleder, dr. phil., Det kongelige Bibliotek. Har bl.a. skrevet en række lokalhistorier - kommende er "Oscar Bruun - læge i pionertidens Esbjerg" -; om erhvervsforhold i 1600-tallet og om fascisme og nazisme i Danmark og internationalt. Modtager gerne yderligere oplysninger om Georg Halvor Nielsen.

Noter

1. Om "Gendarmen", se Fra Ribe Amt 1993.
2. Hvor ikke andet anføres befinder det til grund liggende materiale sig i kopi eller original i Georg Niensens privatarkiv (Privateje). Hertil følger sig en række mundtlige oplysninger.
3. Georg Nielsen juli 1946.
4. Statens skoleskib "Danmark". Virksomhed i finansåret 1937-38 (5. årsberetning), 1938.
5. Chr. Tørtzen: Søfolk og skibe 1-4, 1981-1985.
6. Tørtzen 1, s. 218 o. fl. st.
7. Gendarmen fik datteren Clara til at kontakte avisredaktionerne og give oplysninger. Informationerne er ikke ganske pålidelige. Fra de lokale aviser gik nekrologen videre til flere landsdækkende aviser.
8. Brev fra Orla Nielsen nov. 1984.
9. Tørtzen 3, s. 52.
10. The WPA Guide to New York City, New York 1939 (optrykt 1982) s. 334-35, 149.
11. I efteråret 1944 var hans adresse c/o B.B. Howard, 115 Broadway Street, New York.
12. Brev fra Clara Jensen 9.5.1992.
13. Tørtzen 3, s. 310 ff.
14. Brev fra Clara Jensen 14.3.1992.
15. Dette ægteskab omtalte Georg aldrig i breve hjem til Danmark. Christian Schmidt 18.11.1945.til Hans Schmidt.
16. Jfr. Tørtzen 4, s. 169.
17. Henrik Bødker Knudsen: Krigssejler. Oplevelser fra Verdenshavene. 1992, s. 34, 50.